

---

**Destroyed and Damaged  
Cultural Properties  
in Kosovo and Metohija  
1999-2004**

---

**Уништена и оштећена  
културна добра  
на Косову и Метохији  
у периоду од 1999. до 2004.  
године**

---

---

1<sup>st</sup> category – Extraordinary importance**Ločane – Danilović's Log Cabin**

SK 1386

1958/1990

Extraordinary importance

Built in the 2<sup>nd</sup> decade of the 18<sup>th</sup> century.

Rectangular in plan, ground-floored, with a porch.

\*Burnt down in 1999, after the arrival of the UN Mission and KFOR in Kosovo and Metohija.

The ruins are situated in an area populated by the Albanians.

Without physical protection.



## I категорија – Изузетан значај

**Лоћане – Брвнара Даниловића**

СК 1386

1958/1990

Изузетан значај

Подигнута је у другој деценији XVIII века као приземна грађевина, правоугаоне основе, с тремом.

\* Спаљена је 1999, после доласка Мисије УН и КФОР-а на Косово и Метохију.

Рушевине се налазе у области насељеној Албанцима.

Необезбеђена.

3<sup>rd</sup> category – Protected**Cernica – Church of St Elias**

Protected after 1994

Built in 1933.

Ruins of the churches of St Paraskeve and St Savior can be seen in the same village.

\*The church was mined in 1999, after the arrival of the UN Mission and KFOR in Kosovo and Metohija, while in 2000 its interior suffered further damages.

**Gnjilane – Church of St Nicholas**

Protected

Built in 1861, it is an example of Romantic architecture of the 19<sup>th</sup> century.

The church was built upon foundations of an earlier smaller church. High iconostasis and the pulpit are contemporary to the church. It was repaired and restored in 1983. A collection of 19<sup>th</sup> century icons, books and liturgical vessels is kept in the church.

\*The damages on the main and south façades were made in 2000 with a hand-grenade.

## III категорија – Заштићено

**Церница – Црква Св. Илије**

Заштићена после 1994.

Подигнута је 1933. године.

Поред рушевина ове цркве, у селу се налазе и рушевине цркава Св. Петке и Св. Спаса.

\* По доласку Мисије УН 1999. године, црква је минирана, а 2000. додатно је уништена њена унутрашњост.

**Гњилане – Црква Св. Николе**

Заштићена

Подигнута је 1861. године. Припада романтичарској архитектури XIX века.

Саграђена је на темељима старије мале цркве. Високи иконостас и предикаоница на северном зиду настали су кад и нова црква. Црква је поправљена и обновљена 1983. године. У њој се чува збирка икона, књига и сасуда из XIX века.

\* Након доласка КФОР-а, 2000. године су ручном бомбом оштећени pročелје и јужна фасада цркве.

**Žegra – Church of St Elias**

Protected after 1994

Built in 1931, on the foundations of an earlier church.

\* Demolished, mined and torched in 1999, after the arrival of the UN Mission and KFOR in Kosovo and Metohija.

**Жегра – Црква Св. Илије**

Заштићена после 1994.

Саграђена је 1931. године на темељима старије цркве.

\* После доласка КФОР-а 1999. године, црква је демолирана, минирана и запаљена.

1<sup>st</sup> category – Extraordinary importance**Ђураковач – Church of St Nicholas**

SK 1381

1955/1990

Extraordinary importance

The little cemetery church in Ђураковач was erected upon remains of an earlier, 14<sup>th</sup> century church, which is documented by a sepulchral slab from 1362, mentioning certain Danilo, possibly the founder of the church. Single-naved, barrel-vaulted building was built of rubble bound with lime mortar and it had stone-slate roofing. It was restored in 1592, owing to the donations of the local population and priest Cvetko. According to an inscription that could be seen above the entrance to the nave, mural decoration was painted by "sinful Milija zograph". Murals were restored in 1863. The restoration of the church also included the construction of a narthex, built of wood.

Royal doors of the iconostasis date from the late 16<sup>th</sup> century. Four icons painted in 1630 were kept in the church,



I категорија – Изузетан значај

**Ђураковац – Црква Св. Николе**

СК 1381

1955/1990

Изузетан значај

Мала гробљанска црква у Ђураковцу била је подигнута на темељима старије грађевине из XIV века, о чему сведочи надгробна плоча из 1362. године на којој се помиње извесни Данило, могуће ктитор цркве. Једнобродна грађевина са полуобличастим сводом била је зидана од притесаног и ломљеног камена утопљеног у малтер, а кров јој је био покривен каменим плочама. Обновљена је 1592. године прилозима локалног становништва предвођеног свештеником Цветком, а осликао ју је, по подацима из натписа који се налазио над улазом у наос, „грешни Милија зограф”. Слике су обновљене 1863. године, а архитектонска обнова је подразумевала и подизање дрвене припрате.

Царске двери са иконостаса настале су у XVI веку. У



together with a 16<sup>th</sup> century manuscript - *Bogorodičnik* (a book of hymns dedicated to the Holy Virgin).

Conservation of architecture, murals and icons was done in 1968.

\* The church was mined and destroyed in 1999, after the arrival of KFOR. Royal Doors and two icons from the Sovereign Row, found in the ruins, are now kept in the monastery of the Patriarchate of Peć. The ruins are situated in an area populated by the Albanians. Without physical protection.

цркви су се чувале четири иконе из 1630. године и *Богородичник* из XVI века.

Конзервација архитектуре, живописа и иконостаса обављена је 1968. године.

\* Црква је минирана и срушена 1999. године, по доласку снага КФОР-а. Царске двери и две престоне иконе са иконостаса, извађене из рушевина, чувају се у манастиру Пећкој патријаршији. Рушевине цркве налазе се у албанском окружењу Необезбеђена.

### 3<sup>rd</sup> category – Protected

#### Koš – Tomić's Residential Tower (Kulla)

Protected in 1967

Built at the end of the 19<sup>th</sup> century.

\* Pulled down at the end of 1999, after the arrival of the UN Mission and KFOR in Kosovo and Metohija. The population of the village was exiled.

Without physical protection.



### III категорија – Заштићено

#### Кош – Стамбена кула Томића

Заштићена 1967.

Подигнута је крајем XIX века.

\* Кула је срушена крајем 1999. године, након доласка Мисије УН и КФОР-а на Косово и Метохију. Необезбеђена.

### 3<sup>rd</sup> category – Protected

#### Kaçanik – Church of St Elias

Protected

Built in 1929 after the design of the architect Momir Korunović.

Damaged and demolished in the World War II.

\* Set on fire and demolished in September 1999, after the arrival of the UN Mission and KFOR in Kosovo and Metohija.



### III категорија – Заштићено

#### Качаник – Црква Св. Илије

Заштићена

Подигнута је 1929 године по пројекту архитекте Момира Коруновића. Црква је оштећена и демолирана у Другом светском рату.

\* Запаљена је и демолирана у септембру 1999, након доласка Мисије УН и КФОР-а на Косово и Метохију.

**1<sup>st</sup> category – Extraordinary importance****Čabići – Church of St Nicholas**

SK 1386

1958/1990

Extraordinary importance

Mediaeval settlement Čabići used to be the biggest village belonging to the estates of the monastery of Dečani. It was mentioned in the 14<sup>th</sup> century charters. A little church, built of stone, with stone-slate roofing, was erected at the end of the 15<sup>th</sup> or the beginning of the 16<sup>th</sup> century. Its interior was decorated with frescoes. The artistic quality of the icons that could be found in the church until recently surpassed that of the wall paintings.

The conservation of architecture and cleaning of the fresco decoration was undertaken in 1968.

\* The church was mined in 1999, after the arrival of KFOR, while its ruins were turned into a dump. The ruins are in the middle of an Albanian village and have no physical protection.

**I категорија – Изузетан значај****Чабићи – Црква Св. Николе**

СК 1386

1958/1990

Изузетан значај

Средњовековно насеље Чабићи, било је највеће село дечанског властелинства, а помиње се у хрисовуљама из XIV века. У њему је крајем XV или почетком XVI века подигнута скромна црква од камена покривена каменим плочама. Унутрашњост је била украшена фрескама. Иконе, које су донедавно биле у цркви, по ликовним квалитетима боље су од зидних слика.

Конзервација архитектуре и чишћење живописа обављени су 1968. године.

\* Црква је минирана 1999. године, а рушевине су претворене у ђубриште. Рушевине цркве налазе се у албанском селу и потпуно су необезбеђене.

**Dobra Voda – Monastery of SS Peter and Paul**

SK 1382

1958/1990

Extraordinary importance

The original church in the surroundings of the village of Dobra Voda was built in the 13<sup>th</sup> century. The present building is a result of remodellings and rebuildings undertaken on several occasions since the second half or the 14<sup>th</sup> century. The church of SS Peter and Paul used to be the katholikon of the monastery of Petrovica (Unjimira, Ujmira), a metochy of the monastery of Dečani, in which St Peter of Koriša ordained.

Small-scale conservation works were undertaken in 1966 and 1967.

**Добра Вода – Манастир Св. Петра и Павла**

СК 1382

1958/1990

Изузетан значај

Првобитна црква у близини села Добра Вода подигнута је у XIII веку, а садашња је резултат преправки и доградња изведених у неколико фаза, почев од друге половине XIV века. Црква Св. Петра и Павла некада је била црква манастира Петровице (Уњимира, Ујмира), дечанског метоха, у ком се замонашио Св. Петар Коришки.

Конзервација скромног обима изведена је 1966. и 1967. године.

\* Црква је гранатирана, урушена и претворена у



\*The church was grenaded, partly demolished and turned into a shelter for cattle, in 1999, after the arrival of KFOR. Outside inhabited areas, surrounded by the Albanian population. Without physical protection.



склониште за стоку 1999. године, након доласка снага КФОР-а. Рушевине се налазе у ненасељеној области у албанском окружењу. Необезбеђена.

### Dolac – Monastery of the Presentation of the Holy Virgin in the Temple

SK 1383

1958/1990

Extraordinary importance

The earliest record of the monastery of Dolac can be found in 1455, in an Ottoman register book. The original church was probably built at the end of the 14<sup>th</sup> century; it was restored in the 15<sup>th</sup> and, again, at the beginning of the 17<sup>th</sup> century. The earliest frescoes in the church, which could be seen in the first zone of the northern and western walls, could be dated to the end of the 14<sup>th</sup> or the beginning of the 15<sup>th</sup> century. Their style shows clear analogies with the works of hieromonach Makarije from Zrze. Remains of another two layers of frescoes could be seen on the walls of the church – one dating from the end of the 15<sup>th</sup> century, the other from 1619/1620.

Two dormitories could be seen in the monastery: the old, from the 19<sup>th</sup> century, and the new one, the construction of which was not completed, from the end of the 20<sup>th</sup> century.

Frescoes underwent conservation treatment in 1991. Small-scale archaeological explorations were undertaken in the period between 1993 and 1995.

\*The church was mined and destroyed in 1999 during the withdrawal of Yugoslav army and arrival of the Italian KFOR unit to Kosovo. Without physical protection.



### Долац – Манастир Ваведења Богородице

СК 1383

1958/1990

Изузетан значај

Манастир Долац први пут се помиње у турским дефтерима 1455. године. Првобитна црква је вероватно саграђена крајем XIV века, а обнављана је у XV и почетком XVII века. Најстарије фреске у цркви, које су се налазиле у првој зони северног и западног зида, настале су крајем XIV или почетком XV века и стилски се јасно везују за радионицу јеромонаха Макарија из Зрза. На зидовима цркве могли су се видети остаци још два слоја фресака – с краја XV века и из 1619/1620. године.

Манастир је имао два конака: стари из XIX века и нови, чија изградња још није била довршена, с краја XX века.

У периоду 1993–1995. године вршена су археолошка истраживања мањег обима.

\* Црква је срушена 1999. године, у време повлачења југословенске војске и доласка италијанских војних снага КФОР-а на Косово.

Необезбеђена.



**Drsnik – Church of St Paraskeve**

SK 1384

1958/1990

Extraordinary importance



Built in the 2<sup>nd</sup> half of the 16<sup>th</sup> century.

The church got mural decoration soon after its construction had been completed. Large fragments of those frescoes have been preserved.

A Roman sacrificial altar, brought from the nearby hill, was dug in the ground in front of the main entrance to the church. The churchyard encompassed a cemetery, a dormitory and a new belfry.

The church underwent conservation.

\* Dormitory, tombstones and the belfry were demolished while the church was set on fire in 1999, after the arrival of the UN Mission and KFOR in Kosovo and Metohija. It is situated in the centre of the village in which several 19<sup>th</sup> century kullas (residential towers) were demolished and burnt down. The inhabitants of the village were exiled. The church has no physical protection.

**3<sup>rd</sup> category – Protected****Sićevo – Church of St Nicholas**

Protected

Built in 1452.

The church was single-apsed, with a large western narthex, and it housed a 16<sup>th</sup> century fresco ensemble.

\* Plundered, torched and mined after the arrival of KFOR.

Remains of the church cannot be detected in the landscape. Access to the site in which the church once stood is not possible (private property).

**Дрсник – Црква Св. Петке**

СК 1384

1958/1990

Изузетан значај

Подигнута је у другој половини XVI века.

Црква је осликана убрзо пошто је подигнута. Сачуване су веће партије ове фреско-декорације.

Испред главног портала укопан је римски жртвеник. У порти су се налазили гробље, конак и нови звоник. На цркви је обављена конзервација.

\* Конак, надгробни споменици и звоник су демолирани, а црква је запаљена 1999. године, након доласка Мисије УН и КФОР-а на Косово и Метохију. Црква се налази у центру села у ком је демолирано и спаљено неколико стамбених кула из XIX века. Становници села су протерани.

Црква је необезбеђена.

**III категорија – Заштићено****Сићево – Црква Св. Николе**

Заштићена

Подигнута је 1452. године као једнобродна грађевина с пространим припратом на западу. У зидовима су се налазиле фреске из XVI века.

\* Црква је опљачкана, запаљена и минирана након доласка КФОР-а.

Остаци цркве не могу се разазнати у околини, а приступ месту на ком се црква налазила није могућ (приватни посед).



3<sup>rd</sup> category – Protected**Kosovska Kamenica – Church of St Nicholas**

Protected after 1994

The church was built upon the foundations of an earlier church in 1862.

A collection of valuable icons, liturgical books and Eucharistic vessels was kept in the church. The church is surrounded by an old Serbian cemetery.

\* It was mined four times since the arrival of the UN Mission in June 1999.



## III категорија – Заштићено

**Косовска Каменица – Црква Св. Николе**

Заштићена после 1994.

Подигнута је на старијим темељима 1862. године.

У цркви се чувала збирка вредних икона, црквених књига и сасуда. Око цркве је старо српско гробље.

\* Минирана је четири пута од доласка Мисије УН јуна 1999. године.

3<sup>rd</sup> category – Protected**Slovinje – Church of St Nicholas**

Protected in 1967

The original 16<sup>th</sup> century church was destroyed by the Albanians (1871-1873), who subsequently sold the building material to be used for the construction of rail bridges.

It was rebuilt in 1997.

\* The church was razed to the ground in 1999, in the presence of the KFOR troops.

## III категорија – Заштићено

**Словиње – Црква Св. Николе**

Заштићена 1967.

Првобитну цркву из XVI века срушили су Албанци (1871–1873) да би материјал продали за зидање железничких мостова.

Обновљена је 1997. године.

\* Црква је савњена са земљом 1999. године, у присуству трупа КФОР-а.



1<sup>st</sup> category – Extraordinary importance**Kijevo – Church of St Nicholas**

SK 1385

1958/1990

Extraordinary importance

Built in the 14<sup>th</sup> century, with a narthex added in the late 16<sup>th</sup> or early 17<sup>th</sup> century. The narthex was decorated in frescoes in 1603. The belfry was built in the 19<sup>th</sup> century. 16<sup>th</sup> and 17<sup>th</sup> century icons and liturgical vessels were kept in the church.

The Orthodox cemetery is situated just opposite the church. The church underwent restoration in 1968.

\* It was mined in 1999, after the arrival of KFOR, while the cemetery was damaged.

The ruins are situated in the centre of an Albanian village. Without physical protection.



## I категорија – Изузетан значај

**Кијево – Црква Св. Николе**

СК 1385

1958/1990

Изузетан значај

Подигнута је у XIV веку. Припрата је дозидана крајем XVI или почетком XVII века, а живописана је 1603. године. Звоник је дозидан у XIX веку. У цркви су се чувале иконе из XVI и XVII века и црквени сасуди.

Преко пута цркве налази се православно гробље. Рестаурирана је 1968. године.

\* Црква је минирана 1999, након доласка КФОР-а, а гробље је оштећено.

Рушевине се налазе у центру албанског села. Необезбеђена.

**Млечане – Church of St Nicholas**

SK 1385

1958/1990

Extraordinary importance

Built in the late 16<sup>th</sup> century.

The church got fresco decoration in 1601-1602. Its decoration was sponsored by the local population led by the priest Nikola.

The church was surrounded by the old cemetery.

In 1968, the church was reconstructed, while the frescoes underwent conservation treatment.

\* Shelled in 1999, after the arrival of KFOR.

No remains of the old cemetery can be found.

The ruins are situated outside the inhabited area, surrounded by an Albanian population. Without physical protection.

**Млечане – Црква Св. Николе**

СК 1385

1958/1990.

Изузетан значај

Подигнута је крајем XVI века.

Живописана је 1601–1602. прилозима локалног становништва предвођеног свештеником Николом. Око цркве се налази старо гробље.

Године 1968. црква је реконструисана, а фреске конзервиране.

\* Црква је гранатирана 1999. године, након доласка КФОР-а.

Уништени су сви остаци старог гробља. Рушевине се налазе ван насељене области, у албанском окружењу.

Необезбеђена.

3<sup>rd</sup> category – Protected**Zočište – Monastery of Holy Doctors  
Cosmas and Damian**

Protected in 1954

The monastery was founded in the 14<sup>th</sup> century. It was restored in the 16<sup>th</sup> century, after the reinstatement of the Patriarchate of Peć.

The monastery was famous for its library and treasury, while in the 19<sup>th</sup> century it used to house a school. Remains of the original fresco decoration included a frieze of prophets in the vault. The iconostasis was composed of parts dating from the 16<sup>th</sup>-17<sup>th</sup> and 19<sup>th</sup> centuries. Conventual buildings mostly dated from the 19<sup>th</sup> and 20<sup>th</sup> century.

The monastery underwent a thorough restoration and conservation in the 1980s.

\* The church was mined, while the conventual buildings were set on fire in 1999, after the arrival of the UN Mission and KFOR in Kosovo and Metohija.

Icons from the iconostasis and the Royal Doors, as well as liturgical vessels were rescued from the ruins and are now kept in Velika Hoća.

The ruins are located in an area populated by Albanians. Without physical protection.

## III категорија – Заштићено

**Зочиште – Манастир Светих врача  
Козме и Дамјана**

Заштићена 1954.

Манастир је основан у XIV веку.

Обновљен је у XVI веку, након обнове Пећке патријаршије.

Манастир је био познат по својој библиотеци и ризници, а у XIX веку у њему се налазила и школа.

Од првобитног живописа очувао се фриз с пророцима у своду. Иконостас је састављен од делова насталих у XVI–XVII и XIX веку. Манастирске зграде су углавном из XIX и XX века.

Темељна рестаурација и конзервација обављена је осамдесетих година XX века.

\* Црква је минирана, а манастирске зграде запаљене 1999. године, након доласка Мисије УН и КФОР–а на Косово и Метохију.

Иконе са иконостаса и Царске двери, као и богослужбени сасуди извучени су из рушевина и сада се чувају у Великој Хочи.

Рушевине се налазе у албанском окружењу. Необезбеђена.

3<sup>rd</sup> category – Protected**Peć – House of Mira Protić**

Protected in 1955

Built around 1860.

\* Destroyed in 1999, after the arrival of the UN Mission and KFOR in Kosovo and Metohija.



## III категорија – Заштићено

**Пећ – Кућа Мире Протић**

Заштићена 1955.

Подигнута је око 1860. године.

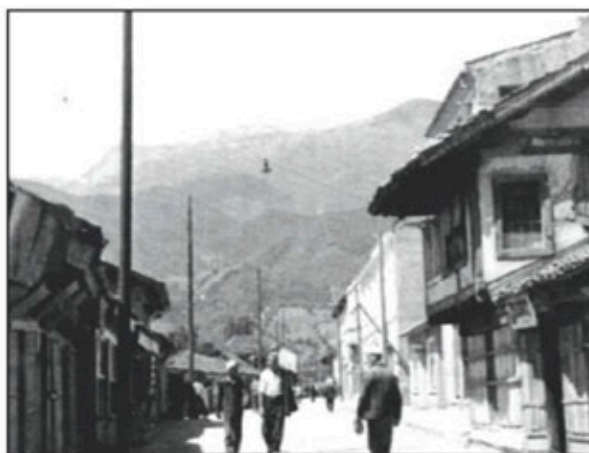
\* Уништена је 1999, након доласка Мисије УН и КФОР–а на Косово и Метохију.

**Peć – Old Bazaar (Stara čaršija)**

Protected in 1970

The earliest record of the city Peć dates back to 1202. In the Middle Ages, a market-place took shape in the surroundings of the monastery, to become a lively trading centre in the 14<sup>th</sup> century. After the Ottoman conquest in 1455, Peć was turned into an Islamic religious, administrative and commercial centre. Among preserved parts of the old city centre the most significant are: Bayrakli Mosque and Old Hamam (Turkish bath) (16<sup>th</sup> century) and a few 18<sup>th</sup> and 19<sup>th</sup> century houses including kullas (residential towers).

\* The Old Bazaar in Peć was devastated in 1999.

**Пећ – Стара чаршија**

Заштићена 1970.

Град Пећ се под тим именом први пут помиње 1202. године. У средњем веку се око манастира формирао трг, а у XIV веку на том месту се развио трговачки центар. После пада под турску власт 1455. године, Пећ је постала значајан исламски верски, административни и трговачки центар. Најзначајнији очувани делови старог градског језгра су: Бајракли џамија, стари хамам (из XVI века) и неколико кућа из XVIII и XIX века, укључујући и стамбене куле.

\* Стара чаршија је девастирана 1999. године.

**Siga – Church of St George**

Protected in 1968

The present church was built in 1937 upon foundations of the original 14<sup>th</sup> century construction. The narthex of that original church is believed to be older than the monastery of Dečani. The church was damaged in 1941, to be restored after World War II.

\* Torched and devastated in 1999, after the arrival of the UN Mission and KFOR in Kosovo and Metohija.

**Сига – Црква Св. Ђорђа**

Заштићена 1968.

Постојећа црква је изграђена 1937. године на темељи-ма првобитне цркве из XIV века. Верује се да је припрата првобитне цркве старија од манастира Де-чана. Црква је оштећена 1941. године, а обновљена после Другог светског рата.

\* Запаљена је и девастирана 1999. године, након доласка Мисије УН и КФОР-а на Косово и Метохију.



3<sup>rd</sup> category – Protected**Rakitnica – Church of Holy Archangel Michael**

Protected in 1967

The church was built in 1936 upon remains of a 15<sup>th</sup> century construction. Several 14<sup>th</sup> and 15<sup>th</sup> century spoils can be seen in the walls of the church. 14<sup>th</sup>, 15<sup>th</sup> and 16<sup>th</sup> century fresco fragments have been preserved in the sanctuary. The old Serbian graveyard surrounding the church is partly a property of the Albanian community.

\* The church was desecrated and set on fire after the arrival of KFOR in June 1999.



Остаци цркве су из XV века, а обновљена је 1936. године. На цркви постоје спотије из XIV и XV века. У олтарском простору сачувани су фрагменти фреска из XIV, XV и XVI века. Старо српско гробље делом је у албанском власништву.

\*Оскрнављена је и запаљена после доласка КФОР-а јуна 1999. године.

## III категорија – Заштићено

**Ракитница – Црква Светог арханђела Михаила**

Заштићена 1967.

## MUNICIPALITY OF PRIŠTINA

## ОПШТИНА ПРИШТИНА

1<sup>st</sup> category – Extraordinary importance**Gračanica – Ulpiana**AN 124  
1955/199098-118 AD, mid-6<sup>th</sup> century

Remains of the Roman and subsequently Byzantine fortress cover 35 hectares of the site known as Gradina near Gračanica. It is a complex archaeological site with several distinct horizons, with the cultural layer reaching 4 metres in depth.

The enclosing wall, necropolis to the north and to the west of the wall and a castrum, rectangular in plan, to the northeast are Roman. The fortress is assumed to have been founded during the rule of emperor Trajan (98-118 AD). Since the 4<sup>th</sup> century it was the see of a bishopric. After the restoration that took place during the rule of emperor Justinian, the fortress was known under the name of Justiniana Secunda. It was devastated at the end of the 6<sup>th</sup> or the beginning of the 7<sup>th</sup> century.

A basilica with a crypt, remains of two thermae (baths) and remains of a temple and the city gate were discovered during the archaeological investigation.

\* After the arrival of the UN Mission and KFOR in Kosovo and Metohija, the site has suffered dilapidation and devastation.



## I категорија – Изузетан значај

**Грачаница – Улпијана**АН 124  
1955/1990

Остаци римског и рановизантијског утврђења из раздобља 98–118 н. е. до средине VI века простиру се на 35ха на локалитету Градина поред Грачанице. Вишеслојни локалитет са културним слојем од 4 метра.

Из римског периода сачувани су бедеми утврђења, некрополе северно и западно од њега и каstrум квадратне основе североисточно. Оснивање града везује се за императора Трајана (98–118. н. е.). Од IV века је седиште епископије. После Јустинијанове обнове у VI веку град је назван Јустинијана Секунда.

Град је потпуно разрушен крајем VI и почетком VII века. Током археолошких радова откривени су базилика са криптом, остаци двеју терми, делови храма и градска капија.

\*Након доласка Мисије УН 1999. године, локалитет је запуштен и девастиран.



**Gazimestan – Memorial Complex**

PKIC 59

195/1990

Extraordinary importance

Historical setting of the Battle of Kosovo. The complex encompasses the monument, a memorial tower dedicated to the protagonists of the battle, built in 1953, after the design of Aleksandar Deroko, Murat's Turbeh and Gazimestan Turbeh (Baryaktar Turbeh). In the immediate vicinity of the monument, a column made of white marble, bears a quotation from a text by despot Stephen Lazarević.

\* During the NATO bombing in 1999, the memorial complex suffered damages. The memorial tower was mined after the arrival of KFOR in June 1999.

**Газиместан – Меморијални комплекс**

ПКИЦ 59

1950/1990

Изузетан значај

Историјски простор Боја на Косову. Целину комплекса чине споменик косовским јунацима подигнут 1953, по пројекту Александра Дерока, Муратово турбе и Газиместан турбе (Барјактарево турбе).

У непосредној близини споменика постављен је бели стуб од мермера са текстом деспота Стефана Лазаревића.

\* У НАТО бомбардовању 1999. године оштећен је простор меморијалног комплекса. Спомен-кула је минирана после доласка КФОР-а, јуна 1999.

3<sup>rd</sup> category – Protected**Priština – Old Bazaar**

Protected

The Old Bazaar is a complex of Christian and Islamic residential and public buildings mostly built in the 19<sup>th</sup> century. Two mosques, Charshi and Jashar-pasha's, belong to the same complex. In the second half of the 20<sup>th</sup> century, the process of urban development affected the old Bazaar.

\* The Bazaar was damaged in the NATO bombing in 1999.

III категорија – Заштићено

**Приштина – Стара чаршија**

Заштићена

Стару чаршију чини комплекс хришћанских и исламских зграда стамбене и јавне намене насталих у XIX и XX веку. Овом комплексу припадају и Чарши и Јашар-пашина џамија. Урбанизацијом у другој половини XX века дошло је до девастације чаршије.

\*Чаршија је страдала и у НАТО бомбардовању почетком 1999. године.

3<sup>rd</sup> category – Protected**Koriša – Monastery with the Church of St Mark**

Protected in 1965

The monastery was founded in the 15<sup>th</sup> century on a not easily accessible rock above the river of Koriša, to the north-east of Prizren. It was demolished and rebuilt on several occasions in its history. The church of St Mark was single-naved, rectangular in plan. Construction of the belfry was sponsored by Sima Andrejević Igumanov, a famous merchant and benefactor from Prizren, buried in the monastery in 1882.

\* In June 1999, after the arrival of the UN Mission in Kosovo and Metohija, the monastery was completely destroyed.



## III категорија – Заштићено

**Кориша – Манастир са црквом Св. Марка**  
Заштићен 1965.

Манастир је основан у XV веку на неприступачној стени изнад Коришке реке, североисточно од Призрена. У својој историји црква је у више наврата страдала и неколико пута је обнављана. Црква Св. Марка била је једнобродна и имала је правоугаону основу. Изградњу звоника финансирао је Сима Андрејевић Игуманов, познати призренски трговац и добротвор, који је у манастиру и сахрањен 1882. године.

\* У јуну 1999, након доласка Мисије УН на Косово и Метохију, манастир је у потпуности уништен.

**Ljubižda – Church of St Nicholas**

Protected in 1965

Built in the 16<sup>th</sup> century, while the narthex is a 19<sup>th</sup> century construction.

Mural decoration, dating from 1867, is the work of Vasilije Krstić "zograf od Debarskoj nahiji" (painter from the county of Debar). The iconostasis also dates from 1867. A number of icons and liturgical vessels brought from other churches in the area, as well as two fragments of the mosaic floor from the monastery of Holy Archangels were kept in the church. The church was surrounded by residential buildings and a belfry.

\* It was demolished and set on fire in 1999, after the arrival of KFOR. The residential buildings were burnt down. The iconostasis was unmounted and removed. It is now kept in Velika Hoča.

The ruins of the church are situated in an area populated by the Albanians.

Without physical protection.

**Љубижда – Црква Св. Николе**

Заштићена 1965.

Црква је подигнута у XVI веку; припрата је приздана у XIX столећу.

Живопис настао 1867. године дело је Василија Крстића „зуграфа од Дебарској нахији“. И иконостас је настао 1867. У цркви се чувао и већи број икона из околних цркава, као и два фрагмента мозаичког пода из манастира Светих арханђела. Уз цркву су подигнути конаци и звоник.

\* Демолирана је и запаљена 1999. године, након доласка КФОР–а. Конаци су спаљени. Иконостас је демонтиран и сада се чува у Великој Хочи.

Рушевине цркве се налазе у албанском окружењу. Необезбеђена.



**Novake – Lodgings**

Protected in 1956

The Lodgings was built as a summer residence of the last feudal lord in the village of Novake, Fet-bay, in the mid-19<sup>th</sup> century. Famous merchants from Prizren, brothers Luka, Krsta and Dimka Patrnogić bought the Lodgings in the 1890s. It was probably built by masons from Velika Hoča, while the woodcarvings (wooden ceiling, closets, partition wall and the fire-place in the large room on the upper floor) were made by the carvers from the region of Mijaci.

The house has an elaborate ground-plan. It shows an element typical of the traditional architecture in this area – square timber terrace on the first floor. Its façade with gables surmounting the windows can be compared only to the facades of certain houses in Prizren.

\* The Lodgings were pulled down while the village was deserted in 1999, after the arrival of the UN Mission and KFOR in Kosovo and Metohija.

**Prizren – Church of St Nicholas, “Rajko’s” church**

Protected in 1974

Endowment of the nobleman Rajko Krizmić, built in the first half of the 14<sup>th</sup> century.

The church was plundered and damaged in 1795, and was restored in 1857, when it also got mural decoration.

\* The church was mined in 1999.

**Новаке – Конак**

Заштићена 1956.

Конак је подигнут као летњиковач последњег новачког читлук-сахибије Фета-бега половином XIX века. Познати призренски трговци браћа Лука, Крста и Димка Патрногић конак су откупили деведесетих година XIX века.

Градили су га, вероватно, мајстори из Велике Хоче, а декорацију, посебно исказану кроз обраду и украшавање дрвене таванице, долапа, преградног зида и кафе-оџака велике собе на спрату, извели су мијачки копаничари.

Зграда је развијене основе, са карактеристичним елементом старе архитектуре овог краја – квадратним чардаком на спрату. Обрада фасаде са тимпанонима изнад прозора сретала се још само на кућама у Призрену.

\* По доласку међународних снага 1999. године, конак је срушен, а цело село је напуштено.

**Призрен – Црква Св. Николе, „Рајкова“**

Заштићена 1974.

Задужбина је властелина Рајка Кризмића, подигнута у првој половини XIV века.

Црква је опљачкана и оштећена 1795, а обновљена 1857. године, када је и осликана.

\* Минирана је 1999. године.

**1<sup>st</sup> category – Extraordinary importance****Mušutište – Church of the Holy Virgin Hodegetria**

SK 1414

1948/1990

Extraordinary importance

The church is an endowment of the great treasurer Jovan Dragoslav, built in 1315. Fragments of the original mural decoration, dating from the period between 1316 and 1320, were preserved. Dormitories situated in the churchyard were built in the 19<sup>th</sup> and 20<sup>th</sup> centuries.

The church underwent conservation and restoration in the 1990s.

**I категорија – Изузетан значај****Мушутеште – Црква Богородице Одигитрије**

СК 1414

1948/1990

Изузетан значај

Задужбина је великог казнаца Јована Драгослава, подигнута 1315. године. У цркви су били сачувани фрагменти првобитне фреско-декорације настале 1316–1320. Конаци који су се налазили у порти цркве подигнути су у XIX и XX веку.

Конзервација је обављена деведесетих година XX века.





\* The church was mined and burnt down, together with a century old pine trees growing in the churchyard, in 1999, after the arrival of KFOR. Every single building in the churchyard was burnt down.  
Without physical protection.

\* Црква је минирана и спаљена, са читав век старим боровима који су расли у порти, 1999. године, након доласка КФОР-а. Све зграде у порти су изгореле. Необезбеђена.

### Mušutište – Monastery of the Holy Trinity

SK 1414

1966/1990

Extraordinary importance

The monastery was founded before 1465. It was devastated on several occasions, to be deserted in 1829. Its restoration in 1837 was sponsored by Prizren artisans. The church was decorated in al secco murals.

It underwent conservation in the late 20<sup>th</sup> century. Dormitories situated in the churchyard were built in the 19<sup>th</sup> and 20<sup>th</sup> centuries.

\* The monastery was mined and burnt down in 1999, after the arrival of KFOR.

Fragments of the murals found in the ruins were taken to Velika Hoča in 2001.

Without physical protection.

### Муштутиште – Манастир Свете Тројице

СК 1414

1966/1990

Изузетан значај

Основан је пре 1465. године. Разаран је неколико пута, а напуштен 1829. Манастир је 1837. обновљен прилозима призренских занатлија. Зидне слике су биле израђене ал секо техником.

Конзервација је рађена крајем XX века. Конаци који су се налазили у порти цркве подигнути су у XIX и XX веку.

\* Манастир је миниран и спаљен 1999. године, након доласка КФОР-а.

Фрагменти зидних слика пронађени у рушевинама пренети су у 2001. године у Велику Хочу.

Необезбеђена.



**Rečane – Church of St George**

SK 1415

1953/1990

Extraordinary importance

Built in the 2<sup>nd</sup> half of the 14<sup>th</sup> century. It got fresco decoration in the last quarter of the 14<sup>th</sup> century. Of particular interest was the cycle dedicated to the patron of the church - St George. The church underwent conservation in 1926. Thorough conservation treatment was undertaken between 1956 and 1960.

\* The church was mined in 1999, after the arrival of KFOR. The walls were preserved up to 1.2 m in height. The cemetery and 19<sup>th</sup> century oak trees were damaged by the explosion.

Without physical protection.

**Речане – Црква Св. Ђорђа**

СК 1415

1953/1990

Изузетан значај

Подигнута је у другој половини XIV века, а живописана је у последњој четвртини истог столећа. Посебно је значајан циклус фресака посвећен патрону храма Св. Ђорђу. Конзервација је рађена 1926. године, а обимна заштита изведена је између 1956. и 1960. године.

\* Црква је минирана 1999. године, након доласка КФОР-а. Остаци зидова су очувани до висине од 1,2м. Експлозија је оштетила гробље и стабла хрastoва из XIX века.

Необезбеђена.



3<sup>rd</sup> category – Protected

**Popovljane – Church of St Nicholas**

Protected in 1950

The church was founded by certain Voič, Jovan and Kraguj, sons of Jovan. It was built in 1626. It got fresco decoration in the first half of the 17<sup>th</sup> century, and those frescoes could be seen on the walls until the demolition. Several 17<sup>th</sup> and 18<sup>th</sup> century icons were kept in the church. The church was surrounded by a Serbian cemetery.

The church underwent conservation in the 1990s.

\* It was mined in 1999, after the arrival of KFOR. All the tombstones in the cemetery were destroyed. The ruins are located in an area populated by the Albanians.

Without physical protection.



III категорија – Заштићено

**Поповљане – Црква Св. Николе**

Заштићена 1950.

Ктитори цркве били су Воич, Јован и Крагуј, синови извесног Јована. Подигнута је 1626. године. Живописана је у првој половини XVII века, а фреске које су тада настале очувале су се све до уништења цркве. У

цркви се чувало и неколико икона из XVII и XVIII века. Црква је била окружена српским гробљем.

Конзервација је обављена деведесетих година XX века.

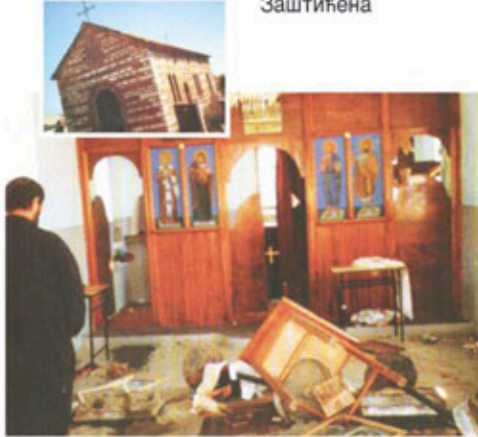
\* Црква је минирана 1999. године, након доласка КФОР-а. Сви надгробни споменици на гробљу су уништени. Рушевине се налазе у албанском окружењу.

Необезбеђена.

3<sup>rd</sup> category – Protected**Štimlje – Church of St Nicholas**  
Protected

Built in 1926, in the centre of an old Serbian cemetery at the place of an earlier church. In the 19<sup>th</sup> century, an old Serbian school could be seen in the churchyard. To the east of the church, three 18<sup>th</sup> century tombstones were preserved.

\* The church was desecrated and demolished after September 1999, after the arrival of the UN Mission and KFOR in Kosovo and Metohija. It was subsequently razed to the ground.



## III категорија – Заштићено

**Штимље – Црква Св. Николе**  
Заштићена

Саграђена је 1926. године на месту старије цркве, у центру старог српског гробља. У порти је у XIX веку била стара српска школа. Источно од цркве сачувана су три надгробна споменика из XVIII века.

\* Црква је оскрнављена и демолирана после септембра 1999, након доласка Мисије УН и КФОР–а на Косово и Метохију. Касније је савњена са земљом.

1<sup>st</sup> category – Extraordinary importance**Gornje Nerodimlje – Monastery of Holy Archangels**

SK 1420

1966/1990

Extraordinary importance

The church was built in the 14<sup>th</sup> and remodelled in the 17<sup>th</sup> century. It got fresco decoration at the beginning of the 18<sup>th</sup> century. Fragments of the original fresco decoration dating from the late 14<sup>th</sup> or early 15<sup>th</sup> century were also preserved. A collection of 17<sup>th</sup> and 18<sup>th</sup> century icons was kept in the church. A belfry, dormitory and an old cemetery could be seen in the churchyard.

The church underwent restoration but no conservation of the frescoes has been done.

\* The church was mined in 1999, after the arrival of KFOR in Kosovo and Metohija. It is situated in an area populated with Albanians.

Without physical protection.



## I категорија – Изузетан значај

**Горње Неродимље – Манастир Светих арханђела**

СК 1420

1966/1990

Изузетан значај

Црква је подигнута у XIV, а обновљена у XVII веку. Живописана је почетком XVIII века, а у цркви су били сачувани и фрагменти првобитне фреско–декорације с краја XIV или почетка XV века. У цркви се чувала и збирка икона из XVII и XVIII столећа. У порти су се налазили и звоник, конак и старо гробље.

На цркви је обављена рестаурација, али конзервација фресака није рађена.

\* Црква је минирана 1999. године, након доласка КФОР–а на Косово и Метохију. Рушевине се налазе у албанском окружењу.

Необезбеђена.



**Šajkovac – Church of the Dormition of the Holy Virgin****(Monastery of Holy Emperor Uroš)**

SK 1419

1966/1990

Extraordinary importance

The monastery church was probably built at the end of the 14<sup>th</sup> century. According to tradition, its donor was empress Helen, Mother of emperor Uroš, who had it built after his death in 1371, as his mausoleum. The monastery was deserted after 1584, to be reinstated in the time of patriarch Pajsije. Until 1705, relics of emperor Uroš were kept in the church. The church was pulled down in the early 19<sup>th</sup> century. Its restoration was begun at the end of the same century. \* The church was mined and razed to the ground in 1999, after the arrival of the representatives of the UN Mission in Kosovo and Metohija.

**Шајковац – Црква Успења Пресвете Богородице****(Манастир Светог цара Уроша)**

СК 1419

1966/1990

Изузетан значај

Манастирска црква је највероватније подигнута крајем XIV века. Цркву је, по легенди, саградила царица Јелена, мајка цара Уроша, после његове смрти 1371. године, као загробну цркву. Манастир је опустео после 1584. године, а обновљен је у време патријарха Пајсија. У њему су се до 1705. године чувале мошти цара Уроша. Почетком XIX века црква је срушена, а крајем истог века започета је њена обнова.

\* Црква је минирана и срањена са земљом 1999. године, након доласка представника Мисије УН на Косово и Метохију.

3<sup>rd</sup> category – Protected**Donje Nerodimlje – Remains of the Fortress and the Church of St Nicholas**

Protected in 1967

The church was built on the foundations of an earlier construction in 1883. It was single-naved, with an apse and a little dome.

\* The church was demolished with mines in 1999, after the arrival of KFOR.



III категорија – Заштићено

**Доње Неродимље – Остаци утврђења са црквом Св. Николе**

Заштићени 1967.

Црква је подигнута 1883. године на темељима старије цркве. То је била једнобродна грађевина са апсидом и малом куполом.

\* Црква је демолирана минирањем 1999. године, након доласка КФОР-а.

3<sup>rd</sup> category – Protected**Buzovik – Monastery of Holy Archangel Michael**

Protected in 1963

Founded in the 16<sup>th</sup> century. The monastery is also known as Binač or Buzovik. Fragments of the 14<sup>th</sup> and 16<sup>th</sup> century fresco decoration were preserved in the church. The upper parts of the walls, vault and the roof are the results of an early 20<sup>th</sup> century restoration.

\* The monastery was set on fire and mined in 1999, after the arrival of the UN Mission and KFOR in Kosovo and Metohija.



## III категорија – Заштићено

**Бузовик – Манастир Светог арханђела Михаила**

Заштићен 1963.

Основан је у XVI веку. Манастир је познат под називима Бинач или Бузовик. У цркви су били очувани остаци фресака из XIV и XVI века. Горње зоне зидова, свод и кров цркве резултат су обнове с почетка XX века.

\* Манастир је запаљен и миниран 1999. године, након доласка Мисије УН и КФОР-а на Косово и Метохију.

3<sup>rd</sup> category – Protected**Samodreža – Church of St Lazarus**

Protected in 1964

Built in 1932, on the foundations of an earlier church after the project by Petar Popović and Aleksandar Deroko. The original church, built in the 14<sup>th</sup> century, was pulled down in the mid-19<sup>th</sup> century. Next to the church there was an old Serbian cemetery with preserved tombstones shaped as stone crosses with carved geometric decoration. Frescoes in the church, painted in 1932 by Živorad Nastasijević, were damaged in 1981 by the Albanians.

\* The church was demolished, torched and pulled down after the arrival of the UN Mission in Kosovo and Metohija in June 1999.



## III категорија – Заштићено

**Самодрежа – Црква Св. Лазара**

Заштићена 1964.

Подигнута је 1932. године на темељима старије цркве, по пројекту Петра Поповића и Александра Дерока. Првобитна грађевина, из XIV века, срушена је средином XIX столећа. Непосредно уз цркву било је старо српско гробље, с надгробним споменицима у облику

каме-них крстова украшених ре-љефним геометријским профилима. Фреске у новој цркви, које је 1932. насликао Живорад Настасијевић, оштетили су Албанци 1981. године.

\* Црква је демолирана, запаљена и срушена након доласка Мисије УН на Косово и Метохију у јуну 1999. године.